

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีวิธีดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่เป็นตัวแทนประชามหมู่บ้าน มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 3,250 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่เป็นตัวแทนประชามหมู่บ้าน มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 356 คน โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามานะ (Yamane. 1973 : 727) ตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

กำหนดให้ n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นสำหรับการศึกษาในครั้งนี้กำหนดให้

ไม่เกิน .05

แทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{3,250}{1 + [3,250 \times (0.05)^2]} = 356.16$$

3. การสุ่มตัวอย่างจากประชากร

3.1. กำหนดขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ แบ่งตาม สัดส่วน (Proportional) หาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 356 คน โดยใช้สูตรทาร์โรว์ ยามาเน่

3.2. แยกตามรายชื่อหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอปรือ จังหวัดมหาสารคาม และแยกตามเพศ แล้วใช้วิธีจับสลากแบบไม่ทดแทน เทียบตามสัดส่วน บัญญัติไตรยางค์ จับสลากจนได้ครบจำนวน 356 คน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลคอนจัว อำเภอปรือ จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับ ที่	รายชื่อหมู่บ้านในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอปรือ จังหวัดมหาสารคาม	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านคอนจัว หมู่ 1	161	170	331	18	19	37
2	บ้านคอนจัว หมู่ 2	142	149	291	16	16	32
3	บ้านคอนจัว หมู่ 3	130	138	268	14	15	29
4	บ้านน้อยบูรพา หมู่ 4	204	209	413	23	23	46
5	บ้านหนองขาม หมู่ 5	112	114	226	12	12	24
6	บ้านหนองขาม หมู่ 6	196	209	405	21	23	44
7	บ้านหนองขาม หมู่ 7	163	171	334	18	19	37
8	บ้านแสวง หมู่ 8	194	203	397	21	22	43
9	บ้านคอนจัว หมู่ 9	138	146	284	15	16	31
10	บ้านหนองขาม หมู่ 10	146	155	301	16	17	33
	รวม	1,586	1,664	3,250	174	182	356

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 21 ข้อจำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการรวบรวมปัญหาความต้องการ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล หรือสาเหตุของปัญหา ด้านการกำหนดโครงการหรือกิจกรรม ด้านการเข้าร่วมปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-End) เพื่อให้ผู้ตอบ แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้คือ

1.1 ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึง ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม ถูกต้องของแบบสอบถาม

2. การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยให้

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร IOC : (Index of item objective congruence) ตามวิธีของโรวินลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

2.1.1. นายคมเดช จันโทริ วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสตร ารพัฒนา) (ศศ.ม.) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล โลกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.1.2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนศักดิ์ สิริโสม วุฒิการศึกษา วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาสถิติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตำแหน่ง อาจารย์มหาวิทยาลัยราช ภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและระเบียบวิธีวิจัย

2.1.3) นางแจ่มจันทร์ สารฤทธิคาม วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตร มหาบัณฑิต (รป.ม.) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ปลัดอำเภอเมืองมหาสารคาม เป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษา การค้นคว้าอิสระอีกครั้งหนึ่งเพื่อขอความเห็นชอบ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใกล้เคียงกัน ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลอำเภอกระบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธี ของครอนบาช (Cronbach) ได้ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95 และหาค่าอำนาจจำแนก โดยวิธี Item-total Correlation มีค่าตั้งแต่ 0.54 – 0.76 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการรวบรวม ปัญหาความต้องการ มีค่าอำนาจจำแนก 0.73 – 0.76 ด้านการวิเคราะห์ข้อมูลหรือสาเหตุของ ปัญหา มีค่าอำนาจจำแนก 0.59 – 0.62 ด้านการกำหนดโครงการหรือกิจกรรม มีค่าอำนาจ จำแนก 0.68 – 0.72 ด้านการเข้าร่วมปฏิบัติ มีค่าอำนาจจำแนก 0.52 – 0.67 และด้านการติดตาม และประเมินผล มีค่าอำนาจจำแนก 0.54 – 0.58

2.4 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน และผู้ใหญ่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เพื่อประสานในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย

2. ผู้ศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยแจกแบบสอบถามกับประชาชนที่เป็นตัวแทนประชาคมหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 356 คน ซึ่งผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำการศึกษาและความเป็นอิสระในการให้ข้อมูลรายละเอียดของแบบสอบถาม ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน

3. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บข้อมูลจาก วันที่ 1 มิถุนายน 2552 ถึง 31 กรกฎาคม 2552 รวมระยะเวลาเก็บข้อมูล 60 วัน

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมทั้งหมด 356 ชุด โดยนำมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนในแบบรหัส (Coding Form) แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายคุณสมบัติพื้นฐานทั่วไปของ กลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษาข้อ 1 ใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ โดยนำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ จากค่าอำนาจการจำแนกรายข้อ ในแบบสอบถาม กำหนดไว้ 5 ระดับคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วม มากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วม มาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วม ปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วม น้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วม น้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

3. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม น้อยที่สุด

เพื่ออธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอศรีบึง จังหวัดมหาสารคาม

4. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา ข้อ 2 ใช้ค่า f – Test (One – Way Anova)

5. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา ข้อ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการสรุปประเด็นเนื้อหาความหมาย แต่ละประเด็น แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายคุณสมบัติพื้นฐานทั่วไปของ กลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษาข้อ 1 คือ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนจัว อำเภอศรีบึง จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อ 2 คือ การวิเคราะห์การศึกษาเปรียบเทียบ ใช้ค่า f – Test (One – Way Anova)

4. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อ 3 คือการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการอภิปรายพรรณนา